

بررسی فراوانی ضایعات و اقدامات درمانی در مصدومین زلزله بم ارجاع شده به بیمارستانهای نظامی و غیرنظامی تهران

حسنعلی محبی^{۱*}، M.D. سیدحامد حسینی^{۲**}، M.D. شعبان مهرورز^{۳***}، M.D. فرزاد پناهی^{۴***}، M.D. یونس پناهی^{۴***}، M.D. یاشار محرم‌زاد^{۲*}

آدرس مکاتبه: * دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - مرکز تحقیقات تروما - تهران - ایران

** دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - دانشکده پزشکی - گروه جراحی

*** دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - مرکز تحقیقات آسیبهای شیمیایی

چکیده

مقدمه: در سحرگاه روز جمعه ۵ دی ماه ۱۳۸۲، زمین لرزه مخربی شهر بم و روستاهای پیرامون را تخریب کرد. در این رویداد در حدود ۴۰۰۰ نفر کشته و مجروح گردیدند. دانستن شدت آسیب و نوع مشکلات مصدومینی که از زلزله بر جای مانده‌اند در پیش بینی اقدامات درمانی مورد نیاز ضروری است.

روش مطالعه و اجرا: این مطالعه به شکل توصیفی مقطعی (Descriptive Cross-Sectional) و با استفاده از پرونده مصدومان ارجاع شده زلزله بم که در بیمارستانهای نظامی و غیرنظامی تهران بستری شده بودند، انجام گرفته است. داده‌های دموگرافیک، عوارض، تشخیص، نوع آسیب، اطلاعات مربوط به پذیرش، تریاژ و انتقال، علائم حیاتی، سطح هوشیاری، اقدامات تشخیصی و درمانی انجام گرفته در اورژانس و بخش و نتیجه نهایی توسط پرسشنامه گردآوری شد. با استفاده از شاخص‌های آماری توصیفی، توسط نرم‌افزار SPSS۱۳ تجزیه و تحلیل اطلاعات صورت گرفته است.

نتایج: از تعداد ۸۵۴ نفر از مصدومین بررسی شده، ۵۱۰ نفر (۵۹/۷٪) در بیمارستانهای غیرنظامی و ۳۴۴ نفر (۴۰/۳٪) در بیمارستانهای نظامی و در مجموع ۵۴/۷٪ آنها مذکر بودند. شایعترین اقدام درمانی در اورژانس، ثابت کردن اندام در ۳۸۹ نفر (۳۹/۹٪) از میان ۹۴۵ آسیب ایجاد شده، شایعترین ضایعه در مصدومین را شکستگی اندام تحتانی در ۲۹۱ مورد (۳۰/۸٪) تشکیل می‌داد. در ۲۴۲ مصدوم اقدامات جراحی انجام شد. ۳۸ بیمار در بخش مراقبت‌های ویژه بستری شدند. میانگین ISS در مصدومین ۶/۷ بود و ۱۱/۹٪ دارای ISS بالاتر از ۱۵ (ترومای شدید) بودند.

بحث: با توجه به پیدایش درصد زیادی از آسیب‌های ارتوپدیک در اندامها و لگن در مصدومین ارجاع شده، پیش‌بینی انجام اقدامات پاراکلینیکی به خصوص در تصویرنگاری و آمادگی بیمارستان‌های مناطق دورتر جهت درمان مشکلات ارتوپدیک، از نکات مهم در مدیریت چنین بحرانی می باشد.

واژگان کلیدی: زلزله، بم، تروما، شدت آسیب

۲- پزشک عمومی - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج)

۴- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج)

۱- دانشیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - نویسنده مسئول

۳- دانشیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج)